

**ČLENENIE ZNALECKÉHO ODBORU STAVEBNICTVO NA JEDNOTLIVÉ
ODVETVIA**

**DISSEMINATION OF CIVIL ENGINEERING EXPERTISE INTO INDIVIDUAL
SPECIALIZATIONS**

Milan Nič⁴²

ABSTRAKT:

Tento príspevok sa zaoberá návrhom nového rozdelenia znaleckého odboru Stavebníctvo na 7 znaleckých odvetví. Popisuje súčasne platné predpisy, podľa ktorých je znalecký odbor Stavebníctvo rozdelený na 13 znaleckých odvetví. Súčasnú rozdelenie platnú v rezorte Ministerstva spravodlivosti SR nie je kompatibilné s rozdelením Stavebníctva v iných rezortoch, Sústavou študijných odborov SR, ako aj kategorizáciou autorizovaných stavebných inžinierov v Slovenskej komore stavebných inžinierov. Navrhované nové rozdelenie Stavebníctvo na znalecké odvetvia po jeho kritickej oponentúre zo strany znalcov a ďalších odborníkov bude predložené Ministerstvu spravodlivosti SR na zapracovanie do pripravovanej novej legislatívy.

ABSTRACT:

This contribution deals with the proposal of restructuring the field of civil engineering expertise into 7 specializations. It describes current standards, which divide the field of civil engineering expertise into 13 specializations. The current specialist distribution in force at the Ministry of Justice is not compatible with other sectors, which includes the fields of study at Slovak academic institutions and categorization administered by the Slovak chamber of chartered civil engineers. After being subjected to a critical review by industry and other experts the proposal is intended to be submitted to the Ministry of Justice to be incorporated into upcoming new legislation.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Znalec, znalecká činnosť, znalecký odbor, znalecké odvetvie, stavebníctvo.

KEYWORDS:

Expert, Expert activity, Field of expertise, Specialization, Civil engineering.

1 ÚVOD

V Slovenskej republike je znalecká činnosť upravená zákonom č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [1]. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len MS SR) v nadväznosti na tento zákon vydalo dve vykonávacie vyhlášky: a to vyhlášku č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [2] a vyhlášku č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách a výdavkov a náhradách za stratu času [3]. Ďalší predpis je Inštrukcia č. 7/2009 MS SR o organizácii a riadení znaleckej,

⁴²⁾ Nič, Milan, doc. Ing. PhD., Slovenská technická univerzita, Stavebná fakulta, Ústav súdneho znalectva, Radlinského 11, 813 68 Bratislava, mobil: +421905860838, email: milan.nic@stuba.sk;

tlmočnickej a prekladateľskej činnosti [4], kde je v prílohe č. 3 uvedený Zoznam 51 znaleckých odborov, vrátane odboru 37 00 00 Stavebníctvo. Znalecký odbor 37 00 00 Stavebníctvo je ďalej rozčlenený na 13 znaleckých odvetví. V prílohe č. 6 tejto Inštrukcie [4], je uvedené obsahové vymedzenie znaleckých odborov a odvetví, pričom v odbore 37 00 00 Stavebníctvo nie je uvedené obsahové vymedzenie dvoch znaleckých odvetví.

V týchto dňoch prebiehajú práce na tvorbe nového zákona upravujúceho znaleckú činnosť. V rámci tejto novej legislatívy by bolo vhodné zredukovať vysoký počet znaleckých odvetví v znaleckom odbore 37 00 00 Stavebníctvo. Dúfame, že tieto nové „zredukované“ odvetvia budú zosúladené so všeobecne záväznými predpismi najmä: stavebným zákonom [5], kategorizáciou autorizovaných stavebných inžinierov [6], Klasifikáciou stavieb [7] a Sústavou študijných odborov SR [8].

Previazanosť právnych a technických predpisov medzi Českou republikou (ďalej len ČR) a SR je aj po 22 rokoch od nášho rozdelenia stále ešte vysoká. Preto vítam možnosť predložený Návrh členenia znaleckého odboru stavebníctvo kriticky prediskutovať s českými kolegyňami a kolegami na medzinárodnej konferencii ExFoS Brno 2015.

2 SÚČASNÉ ČLENENIE ODBORU 37 00 00 STAVEBNÍCTVO

Ako je už uvedené v úvode samotné členenie Zoznamu znalcov obsahuje Inštrukcia č. 7/2009 MS SR [4]. Ustanovenia tejto Inštrukcie MS SR [4] však nadväzujú na zákon [1] a vykonávacie vyhlášky [2], [3]. V záujme prehľadnosti problematiky hlavne pre znalkyne a znalcov v ČR v krátkosti uvedieme najdôležitejšie ustanovenia predpisov týkajúcich sa znaleckých odborov a znaleckých odvetví.

2.1 Odbory a odvetvia v zákone č. 382/2004 Z. z.

2.1.1 § 4 Zoznam znalcov, tlmočníkov a prekladateľov

- (1) Zoznam znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len zoznam) vedie ministerstvo.
- (2) Zoznam obsahuje samostatný oddiel na zápis znalcov, tlmočníkov a prekladateľov.
- (3) Oddiel na zápis znalcov sa člení na odbory, ktoré sa ďalej členia na odvetvia. Oddiel pre zápis tlmočníkov a oddiel na zápis prekladateľov sa člení na odbory podľa jazykov.

2.1.2 § 5 Zápis do zoznamu

- (1) Ministerstvo zapíše do zoznamu do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zápis fyzickú osobu, ktorá
 - g) úspešne skončila špecializované vzdelávanie, ak ide o zapísanie do zoznamu pre odbor alebo odvetvie, v ktorom je takéto vzdelávanie ustanovené vykonávacím predpisom [§ 33 ods. 1 písm. b)],
 - h) má materiálne vybavenie postačujúce na výkon činnosti v odbore alebo odvetví, ktoré je predmetom písomnej žiadosti o zápis,
- (2) Žiadosť o zápis obsahuje údaje podľa § 4 ods. 6 písm. a) prvého až štvrtého bodu a označenie odboru a odvetvia, o ktorého zápis do zoznamu sa žiada.

2.1.3 § 6

- (1) Ministerstvo zapíše do zoznamu do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zápis právnickú osobu ako znaleckú organizáciu, ak
 - a) je špecializovaná na výkon znaleckej činnosti v odbore alebo v odvetví, ktoré je predmetom písomnej žiadosti o zápis,

(4) Ministerstvo môže zapísať právnickú osobu len do toho odvetvia, v ktorom sú zapísaní jej znalci [ods. 1 písm. b)].

2.1.4 § 8 Vyčiarknutie zo zoznamu

(1) Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu toho,

d) kto nespĺňa predpoklady na zápis do zoznamu; ak znalec, tlmočník alebo prekladateľ prestal vykonávať prax v odbore, ktorý je predmetom činnosti, ministerstvo ho vyčiarkne zo zoznamu, ak do dvoch rokov opätovne nezačne vykonávať prax v odbore, ktorý je predmetom činnosti,

2.1.5 § 11 Vylúčenie znalca, tlmočníka alebo prekladateľa

(3) Znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname nesmie vykonať úkon v odbore alebo odvetví, v ktorom nie je zapísaný; to sa nevzťahuje na znalca, tlmočníka alebo prekladateľa ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci.

(4) O tom, či úkon patrí do odboru alebo odvetvia, v ktorom je znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný do zoznamu, rozhoduje ministerstvo.

2.1.6 § 12 Odmietnutie výkonu činnosti

(2) Znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname je oprávnený odmietnuť vykonanie úkonu, len ak

b) nie je zapísaný v odbore alebo v odvetví, v ktorom je potrebné úkon vykonať,

2.1.7 § 15 Výkon činnosti osobami nezapísanými v zozname

(1) V konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci možno ustanoviť za znalca, tlmočníka alebo prekladateľa aj osobu, ktorá nie je zapísaná v zozname, ak s ustanovením súhlasí a

a) v príslušnom odbore alebo odvetví nie je zapísaná žiadna osoba alebo

2.1.8 § 17 Znalecký posudok

(5) Znalecká doložka, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku, obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky, a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku.

2.1.9 § 27 Iné správne delikty

(1) Znalec, tlmočník, prekladateľ sa dopustí správneho deliktu, ak

c) sa neoprávnené vydáva za znalca, tlmočníka alebo prekladateľa v odbore alebo v odvetví, v ktorom nie je zapísaný v zozname.

2.1.10 § 30 Vzdelávanie a overovanie odbornej spôsobilosti

(1) Znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname je povinný

b) zúčastniť sa na overení odbornej spôsobilosti vo všetkých odboroch alebo v odvetviach, v ktorých je zapísaný do zoznamu.

(3) Overovanie odbornej spôsobilosti sa vykonáva vo všetkých odboroch a v odvetviach na základe výberu ministerstva.

2.1.11 § 33

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví

- b) podrobnosti o rozsahu sústavného vzdelávania, o rozsahu, spôsobe a obsahu odborného minima, špecializovaného vzdelávania, o rozsahu, forme a termíne výkonu odbornej skúšky a overenia odbornej spôsobilosti, podrobnosti o ďalších podmienkach potrebných na zápis, podrobnosti o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na zápis do zoznamu, podrobnosti o podmienkach zápisu do zoznamu pre vybrané odbory alebo odvetvia, o ďalších údajoch zapisovaných do zoznamu,
- f) podrobnosti o určení jednotlivých odborov, o spôsobe preukazovania výkonu činnosti obdobnej znaleckej činnosti podľa § 7 ods. 1 písm. a), činnosti obdobnej tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti podľa § 7 ods. 2, o rozsahu, forme, spôsobe a termíne vyrovnávacej skúšky,

2.1.12 Príloha 1 Vzor preukazu a úradnej pečiatky znalca

VZOR PREUKAZU A ÚRADNEJ PEČIATKY ZNALCA-FYZICKEJ OSOBY

Obr. 1 – Vzor preukazu a úradnej pečiatky znalca
Fig.1 - The license and the official stamp of a specialist

2.2 Odbory a odvetvia vo vyhláske MS SR č. 492/2004 Z. z.

Vo vyhláske MS SR č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [2] sú uvedené tieto najdôležitejšie ustanovenia týkajúce sa znaleckých odborov a znaleckých odvetví.

2.2.1 § 1 Podrobnosti o vedení zoznamu znalcov

- (1) Zoznam znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len "zoznam") vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") v elektronickej forme..
- (2) Ministerstvo zabezpečí sprístupnenie zoznamu verejnosti prostredníctvom elektronickej zariadení na doméne1) ministerstva a jeho aktualizáciu súčasne s vykonanými zmenami v zozname. Elektronickej forme zoznamu umožňuje vyhľadávanie podľa odborov a odvetví, ako aj podľa osôb zapísaných v zozname. V elektronickej forme zoznamu sa zverejní aj znalec, tlmočník alebo prekladateľ, ktorý bol vyčiarknutý zo zoznamu.
- (3) Odbory a odvetvia sú zoradené podľa abecedného poradia; každý odbor a odvetvie sú označené šesťmiestnym číselným kódom.

- (8) Rozdelenie zoznamu na odbory a odvetvia určuje ministerstvo inštrukciou ministerstva. Ministerstvo môže vykonať zmenu zoznamu pridaním nových odborov a odvetví na základe písomnej požiadavky aspoň troch súdov alebo orgánov verejnej moci, alebo z vlastného podnetu; rovnako postupuje aj pri zrušení odborov alebo odvetví.
- (9) Písomná požiadavka súdov alebo iných orgánov verejnej moci na vznik alebo zrušenie odborov alebo odvetví podľa odseku 8 obsahuje
 - a) názov a sídlo súdu alebo iného orgánu verejnej moci,
 - b) názov odboru alebo odvetvia, ktorý má vzniknúť alebo sa zrušiť,
 - c) dátum požadovaného vzniku alebo zániku odboru alebo odvetvia a
 - d) odôvodnenie.
- (10) Ministerstvo vymedzí pri vzniku nových odborov alebo odvetví v zozname rozsah ich pôsobnosti tak, aby znalci, tlmočníci a prekladatelia pri výkone svojej činnosti nezasahovali do iného odboru alebo odvetvia.

2.2.2 § 10 Podrobnosti o rozsahu špecializovaného vzdelávania

- (1) Špecializované vzdelávanie sa vyžaduje u uchádzačov o odbory uvedené v prílohe č. 1.

2.2.3 Príloha č. 1 k vyhláške č. 490/2004 Z. z.

Zoznam odborov, v ktorých je potrebné špecializované vzdelávanie

1. Doprava cestná,
2. Ekonómia a manažment
3. Elektronické komunikácie,
4. Elektrotechnika,
5. Lesníctvo,
6. Poľnohospodárstvo,
7. Stavebníctvo,
8. Strojárstvo.

2.3 Odbory a odvetvia v Inštrukcii č. 7/2009 MS SR

Ministerstvo spravodlivosti SR vydalo Inštrukciu 7/2009, z 25.3.2009 □. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti [4], ktorá pozostáva zo šiestich článkov a šiestich príloh. Najdôležitejšie ustanovenia týkajúce sa znaleckých odborov a znaleckých odvetví sú uvedené v článku 4 a prílohách č. 3, 5 a č. 6.

2.3.1 Čl. 4 Obsah príloh

- (1) Zoznam znaleckých odborov a odvetví je uvedený v prílohe č. 3 tejto inštrukcie.
- (3) Presun znalcov v rámci nového členenia odborov a odvetví je uvedený v prílohe č. 5 tejto inštrukcie..
- (4) Obsahové vymedzenie znaleckých odborov a odvetví je uvedené v prílohe č. 6 tejto inštrukcie.

2.3.2 Príloha □. 3 - Zoznam znaleckých odborov a odvetví

V prílohe 3 je uvedený zoznam 51 znaleckých odborov, spolu s ich príslušným 6 ciferným číselným kódom. Znalecké odvetvia sa ďalej členia na znalecké odvetvia, ktoré sú tiež označené 6 ciferným číselným kódom. V tomto zozname sú uvedené znalecké odvetvia, ktoré sa ďalej nečlenia na odvetvia: 11 00 00 Antropológia, 26 00 00 Priemyselné vlastníctvo a 50 00 00 Ochrana utajovaných skutočností. Jediné odvetvie obsahujú znalecké odbory:

08 00 00 Drevospracovanie - prvovýroba, 19 00 00 Masmédia, 28 00 00 Preprava a 42 00 00 Tabak, pričom znalecký odbor 48 00 00 Zdravotníctvo a farmácia sa člení na 23 znaleckých odvetví. Pomerne štedrá bola Inštrukcia [4] aj k znaleckému odboru 37 00 00 Stavebníctvo, ktorý rozčlenila do týchto 13 znaleckých odvetví:

- 37 01 00 Pozemné stavby
- 37 02 00 Dopravné stavby
- 37 03 00 Vodohospodárske stavby
- 37 04 00 Banské stavby
- 37 05 00 Líniové vedenia a rozvody
- 37 06 00 Stavebná fyzika
- 37 07 00 Statika stavieb
- 37 08 00 Projektovanie v stavebníctve
- 37 09 01 Odhad hodnoty nehnuteľností
- 37 10 02 Odhad hodnoty stavebných prác
- 37 11 00 Stavebný materiál
- 37 12 00 Stavebné konštrukcie
- 37 13 00 Poruchy stavieb

2.3.2 Príloha □. 6 – Obsahové vymedzenie znaleckých odborov a odvetví

Uvádzame iba vý□ah z prílohy 6 Inštrukcie [4], zahr□ujúci výlu□ne iba obsahové vymedzenie znaleckého odboru 37 00 00 Stavebníctvo.

Odbor 37 00 00 Stavebníctvo

Odbor zahŕňa hlavne posudzovanie stavebných objektov podľa jednotlivých odvetví alebo druhov

37 01 00 Pozemné stavby

Odvetvie je zamerané na posudzovanie pozemných stavieb, najmä budov, bytov, priemyselných stavieb, športovísk a pod., na posudzovanie zabudovaných stavebných konštrukcií, porúch stavieb, kvality vykonaných stavebných prác, technickej deliteľnosti stavieb, na súlad realizácie s projektovou dokumentáciou a pod. Pokiaľ bude predmetom samostatné posúdenie statiky, stavebnej fyziky alebo stavebného materiálu v pozemných stavbách alebo projektovej dokumentácie, vykoná posúdenie znalec príslušného odvetvia.

37 02 00 Dopravné stavby

Odvetvie je zamerané na posudzovanie dopravných stavieb, najmä diaľnice, ciest, komunikácií, mostov, železničných dráh, lanových dráh, dráh letísk, nadjazdov, tunelov, nadchodov a podchodov: posudzovanie zabudovaných stavebných konštrukcií, kvality vykonaných stavebných prác na týchto objektoch, porúch stavieb, súlad realizácie s projektovou dokumentáciou a pod. Pokiaľ je predmetom samostatné posúdenie statiky, stavebnej fyziky alebo stavebného materiálu v dopravných stavbách alebo projektovej dokumentácie, vykoná posúdenie znalec príslušného odvetvia.

37 03 00 Vodohospodárske stavby

Odvetvie je zamerané na posudzovanie vodohospodárskych stavieb, ide najmä o: prístavy, plavebné kanály a komory, úpravy tokov, priehrady, ochranné hrádze, závlahové a melioračné sústavy a rybníky, úpravné vody, čistiarne vody na posudzovanie zabudovaných stavebných konštrukcií, kvality vykonaných stavebných prác, porúch stavieb, súlad realizácie s projektovou dokumentáciou a pod. Pokiaľ je predmetom samostatné posúdenie statiky,

stavebnej fyziky alebo stavebného materiálu vo vodohospodárskych stavbách alebo projektovej dokumentácie, vykoná posúdenie znalec príslušného odvetvia.

37 04 00 Banské stavby

Odvetvie je zamerané na posudzovanie inžinierskych stavieb, ide najmä o: banské stavby a ťažobné zariadenia; posudzovanie zabudovaných stavebných konštrukcií, kvality vykonaných stavebných prác, porúch stavieb, súlad realizácie s projektovou dokumentáciou a pod. Pokiaľ je predmetom samostatné posúdenie statiky, stavebnej fyziky, stavebného materiálu alebo projektovej dokumentácie, vykoná posúdenie znalec príslušného odvetvia.

37 05 00 Líniové vedenia a rozvody

Odvetvie je zamerané na posudzovanie inžinierskych stavieb, ide najmä o: ropovody, plynovody, rozvody vody, pary, kanalizácie, elektriny; posudzovanie zabudovaných stavebných konštrukcií, kvality vykonaných stavebných prác, porúch stavieb, súlad realizácie s projektovou dokumentáciou a pod. Pokiaľ je predmetom samostatné posúdenie statiky, stavebnej fyziky, stavebného materiálu alebo projektovej dokumentácie, vykoná posúdenie znalec príslušného odvetvia.

Samostatnými odvetviami sú posudzovania javov:

37 06 00 Stavebná fyzika

Odvetvie je zamerané na posudzovanie najmä teplotníky, akustiky a osvetlenia všetkých druhov stavieb. V rámci odvetvia sa posudzujú príčiny, priebeh a dôsledky javov.

37 07 00 Statika stavieb

Odvetvie je zamerané na posudzovanie statiky vrátane geotechniky a zakladania všetkých druhov stavieb. V rámci odvetvia sa posudzujú príčiny, priebeh a dôsledky javov.

37 08 00 Projektovanie v stavebníctve

Odvetvie je zamerané na posudzovanie projektovej dokumentácie z hľadiska obsahu, úplnosti, vhodnosti projektového riešenia, dodržania príslušných stavebných predpisov a noriem, ceny projektu a pod.

37 09 00 Odhad hodnoty nehnuteľností

Odvetvie je zamerané na stanovenie východiskovej, technickej a všeobecnej hodnoty nehnuteľností, stanovenie všeobecnej hodnoty práv a záväzkov viaznucich na nehnuteľnostiach, stanovenie všeobecnej hodnoty nájomného, stanovenie výšky škody.

37 10 00 Odhad hodnoty stavebných prác

Odvetvie je zamerané na stanovenie všeobecnej hodnoty stavebných prác a materiálov v súvislosti s posúdením výšky dohodnutej, prípadne účtovanej ceny.

37 11 00 Stavebný materiál

Odvetvie je zamerané na posudzovanie vlastností stavebného materiálu používaného v stavebníctve. Znalec zapísaný v tomto odvetví nie je oprávnený stanovovať hodnotu stavebného materiálu.

37 12 00 Stavebné konštrukcie (bez obsahového vymedzenia).

37 13 00 Poruchy stavieb (bez obsahového vymedzenia).

3 PREDPISY Z ODBORU STAVEBNÍCTVO

Ustanovenie § 17, ods. 8, zákona č. 382/2004 Z. z. [1] „Pri vypracúvaní znaleckých posudkov znalci postupujú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a inštrukcií ministerstva.“ V krátkosti uvedieme najdôležitejšie všeobecne záväzné právne predpisy pre odbor stavebníctva, ktoré majú vplyv na jeho členenie. Sú to najmä tieto predpisy:

1. Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon),
2. Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb.,
3. Vyhláška Štatistického úradu SR č. 323/2010 Z. z.

3.1 Zákon č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon)

V SR je stále v platnosti Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.10.1976. [5]. Tento zákon bol už 36 krát novelizovaný, samostatné stavby rozdeľuje v § 43a – Členenie stavieb, v ods. 3 - na dve základné skupiny: pozemné stavby a inžinierske stavby. Ďalej sú v ods. 2 pozemné stavby definované pojmom: „priestorovo sústredené zastrešené budovy“, v ďalšom texte zákona sa používa iba pojem „budovy“. Inžinierske stavby sú taxatívne vymenované v ods. 3 pod písmenami a) až s) – teda 18 odvetví.

V návrhu nového stavebného zákona [9] sú stavby členené na dve základné skupiny: budovy a inžinierske stavby. Inžinierske stavby sú ďalej členené na štyri odvetvia: stavby dopravnej infraštruktúry, stavby inžinierskych sietí, komplexné priemyselné stavby a ostatné inžinierske stavby.

3.2 Zákon č. 138/1992 Zb. SNR o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch

Zákon č. 138/1992 Zb. SNR o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov [6] upravuje najmä: pravidlá vykonávania povolání architekt, krajinný architekt a stavebný inžinier; a zriadenie, postavenie, úlohy a organizáciu Slovenskej komory architektov a Slovenskej komory stavebných inžinierov (ďalej SKSI). SKSI vytvorilo kategorizáciu autorizovaných stavebných inžinierov, kde komplexné služby sú rozdelené do základných kategórií: A1 Pozemné stavby (budovy) a A2 Inžinierske stavby, ktoré sa členia na kategórie: Cesty a letiska, Železnice a dráhy, Mosty a Vodohospodárske stavby. Autorizovaní inžinieri ktorí nemajú oprávnenie na poskytovanie komplexných služieb sú zaradení do štyroch kategórií: I1 Inžinier pre konštrukcie pozemných stavieb, I2 Inžinier pre konštrukcie inžinierskych stavieb, I3 Inžinier pre statiku stavieb, I4 Inžinier pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb.

3.3 Vyhláška Štatistického úradu SR č. 323/2010 Z. z. ktorou sa vydáva štatistická kvalifikácia stavieb.

Štatistický úrad SR vydal vyhlášku č. 323/2010 Z. z. ktorou sa vydáva štatistická kvalifikácia stavieb [7], v ktorej zaviedol do slovenskej legislatívy klasifikáciu EÚ The Classification of Types of Constructions (CC). Podľa tejto Kvalifikácie stavieb (ďalej KS), sú stavby rozčlenené do dvoch základných typov a to 1 Budovy a 2 Inžinierske stavby. Inžinierske stavby sú ďalej rozčlenené do oddielov: 21 Dopravná infraštruktúra, 22 Potrubné rozvody, elektronické komunikačné siete, elektrické rozvody a vedenia, 23 Komplexné priemyselné stavby, 24 Ostatné inžinierske stavby.

4 NÁVRH ČLENENIA ODBORU STAVEBNÍCTVO

Súčasnú členenie znaleckého odboru 37 00 00 Stavebníctvo na 13 znaleckých odvetví je nesystematické, neprehľadné a výrazne autonómne voči predpisom platným v iných rezortoch. V Inštrukcií [4], chýba obsahové vymedzenie znaleckých odvetví 37 12 00 Stavebné konštrukcie a 37 00 00 Poruchy stavieb.

V pripravovanej legislatíve navrhujeme zredukovať doterajších 13 znaleckých odvetví na 7 s tým, že niektoré doterajšie odvetvia by sa spolu zlúčili do nového odvetvia, so širším obsahom a niektoré by sa zrušili s tým, že ich obsah by prevzali novovytvorené odvetvia. V rámci pripravovanej legislatívy by bolo vhodné prestať používať staré názvy a prejsť na názvy používané v medzinárodných dokumentoch.

4.1 Návrh na zlúčenie znaleckých odvetví

- 4.1.1 Zlúčiť doterajšie odvetvia 37 01 00 Pozemné stavby a 37 06 00 Stavebná fyzika do spoločného odvetvia pod názvom **Budovy**.
- 4.1.1 Zlúčiť doterajšie odvetvia 37 04 00 Banské stavby a 37 05 00 Líniové vedenia a rozvody do spoločného odvetvia pod názvom **Inžinierske stavby ostatné**.
- 4.1.3 Zlúčiť doterajšie odvetvia 37 10 00 Odhad hodnoty stavebných prác a 37 11 00 Stavebný materiál do spoločného odvetvia pod názvom **Zhotovovanie stavieb**.

4.2 Návrh na zrušenie znaleckých odvetví

- 4.2.1 Zrušiť doterajšie odvetvie 37 08 00 Projektovanie v stavebníctve, náplň príslušných znaleckých odvetví by zahŕňala aj činnosť posudzovania projektových prác.
- 4.2.2 Zrušiť doterajšie odvetvie 37 12 00 Stavebné konštrukcie (ak platí definícia „Stavebná konštrukcia je organizovaná sústava dvoch a viacerých prvkov“ by toto odvetvie prekrylo skoro celý odbor.
- 4.2.3 Zlúčiť doterajšie odvetvie 37 13 00 Poruchy stavieb s tým, že náplň príslušných znaleckých odvetví by zahŕňala aj činnosť posudzovania porúch stavieb.

4.3 Návrh na premenovanie znaleckých odvetví

- 4.3.1 Premenovať doterajšie odvetvie 37 02 00 Dopravné stavby na **Inžinierske stavby dopravné**
- 4.3.2 Premenovať doterajšie odvetvie 37 02 00 Vodohospodárske stavby na **Inžinierske stavby vodohospodárske**.
- 4.3.3 Premenovať doterajšie odvetvie 37 02 00 Statika na **Nosné konštrukcie stavieb**.

4.4 Návrh nového členenia odvetví v znaleckom odbore stavebníctvo

Na základe hore uvedeného predkladáme návrh nového členenia siedmich znaleckých odvetví uvedených v poradí podľa abecedy, kde sú v zátvorke uvedené ich súčasné názvy:

- 4.4.1 **Budovy** (pozemné stavby + stavebná fyzika)
- 4.4.2 **Inžinierske stavby dopravné** (dopravné stavby)
- 4.4.3 **Inžinierske stavby vodohospodárske** (vodohospodárske stavby)
- 4.4.4 **Inžinierske stavby ostatné** (banské stavby + líniové vedenia a rozvody),
- 4.4.5 **Nosné konštrukcie stavieb** (statika),
- 4.4.6 **Odhad hodnoty nehnuteľností**,
- 4.4.7 **Zhotovovanie stavieb** (odhad hodnoty stavebných prác + stavebný materiál)

Obsahové vymedzenie navrhovaných znaleckých odvetví je v zásade zrejme už z ich samotného názvu. Text obsahového vymedzenia jednotlivých znaleckých odvetví bude možné jednoznačne definovať z jestvujúcich platných predpisov, ktoré sa v praxi osvedčili.

5 ZÁVER

Súčasná členenia znaleckého odboru 37 00 00 Stavebníctvo na 13 znaleckých odborov sa neosvedčilo. Nejasné obsahové vymedzenie niektorých znaleckých odvetví, (pri odvetviach Stavebné konštrukcie a Poruchy stavieb chýbajúce ich slovné vymedzenia) vytvorilo podmienky na individuálny výklad jednotlivcov, čo neprispelo k zvýšeniu kvality znaleckej činnosti a mohlo prispieť aj k zbytočnému predlžovaniu súdnych konaní.

V predloženom príspevku prezentujeme návrh členenia stavebníctva v znaleckej činnosti, ktorý by po kritickej diskusii znalcov, autorizovaných stavebných inžinierov, ako aj ďalších odborníkov zo stavebníctva, mohol slúžiť ako podklad pre tvorbu nových znaleckých predpisov.

6 LITERATURA

- [1] Zákon č 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- [2] Vyhláška MS SR č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- [3] Vyhláška MS SR č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách a výdavkov a náhradách za stratu času v znení neskorších predpisov.
- [4] Inštrukcia 7/2009, z 25. marca 2009 □. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmo□níckej a prekladate□skej □innosti.
- [5] Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- [6] Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch, v znení neskorších predpisov.
- [7] Vyhláška Štatistického úradu č. 323/2010 Z. z. ktorou sa vydáva štatistická kvalifikácia stavieb. (zavedenie The Classification of Types of Constructions (CC) do všeobecne záväzných predpisov SR).
- [8] Sústava študijných odborov SR In.: <https://www.minedu.sk/sustava-studijnych-odborov-sr>
- [9] Návrh zákona o územnom plánovaní a o výstavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (stavebný zákon) In.: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=81554>.

Recenzenti:

Prof. Ing. Vladimír Benko, PhD.

Ing. Ján Karel, PhD.